

Bestuurskracht, leren en ontwikkelen

Veel gemeenten verwachten dat de uitkomsten van een bestuurskrachtonderzoek hen kan helpen om richting te geven aan het leren en ontwikkelen van de eigen bestuurskracht. Om te kunnen leren en ontwikkelen, is het nodig dat het onderzoeksproces die ambitie ondersteunt.

drs. R. (Roel) Wever,
directeur BMC

drs. R. (Rob) van
Woerkum MMC,
adviseur BMC

De huidige generatie bestuurskrachtonderzoeken biedt hiervoor onvoldoende handvatten. Hoe kan het anders?

Dit artikel is een bijdrage van een samenwerkingspartner van de VGS. Tweemaal per jaar verschijnt een redactioneel artikel van BMC in ons blad.

Voor gemeenten die willen leren en ontwikkelen, vormt inzicht in de huidige bestuurskracht het vertrekpunt (meer dan een doel) voor de ontwikkeling van de toekomstige bestuurskracht. De bestuurskrachtanalyse is daarmee een schakel in een strategisch ontwikkelproces, dat in het teken staat van beantwoording van de vraag hoe gemeenten richting geven aan de oplossingen van maatschappelijke vraagstukken.

Bestuurskracht

De aanpak die bij deze vraagstelling hoort, start met het in beeld brengen van belangrijke ontwikkelingen die op de samenleving afkomen (nationaal, regionaal, lokaal), om vervolgens antwoord te

Als de gemeente weet wat ze wil oppakken, kan worden bepaald wat er aan bestuurskracht nodig is om dat te realiseren

geven op de vraag hoe de sturing daarvan zou kunnen plaatsvinden en welke rol de gemeente wil gaan spelen bij het oppakken van al die ontwikkelingen. Pas als de gemeente weet wat ze wil (mag en moet) gaan oppakken, kan worden bepaald wat er aan bestuurskracht nodig is om dat te realiseren. Als dan blijkt dat die toekomstige bestuurskracht meer of wat anders van de gemeente vraagt dan dat

de gemeente in de huidige situatie kan bieden, is een aanleiding voor ontwikkelen gevonden. Toetsing van de huidige bestuurskracht vindt dus plaats, maar het onderzoek is vooral toekomstgericht.

In het afgelopen jaar heeft de fusiegemeente Binnenmaas op basis van deze aanpak gewerkt

De variëteit in de samenleving is gegroeid

aan de ontwikkeling van de bestuurskracht. De heer Borgdorff, burgemeester van Binnenmaas, merkt over de aanpak op dat de insteek vanaf het begin is geweest dat zaken altijd beter kunnen. Het discussietraject heeft volgens de burgemeester veel vernieuwing opgeleverd. Het consequent betrekken van de raad, het college, de ambtelijke organisatie en externe partners heeft bijgedragen aan de motivatie van alle betrokkenen om echt met de uitkomsten aan de slag te gaan.

De heer Borgdorff meldt dat in Binnenmaas twee jaar na de fusie is onderzocht hoe het gaat. Veel zaken gaan goed. Daarnaast kwam onder andere naar voren dat er concreter moet worden nagedacht over de regionale samenwerking in de Hoeksche Waard. De vraag die we ons zelf de komende tijd voorhouden, is hoe de gemeente de verbinding maakt en behoudt tussen het lokale belang en het regionale belang van de Hoeksche Waard.

Diversiteit in opvattingen

De heer Post, gemeentesecretaris/ algemeen directeur van Binnenmaas, vond in de uitvoering van het onderzoek een bevestiging dat de variëteit in de samenleving gegroeid is: steeds meer diversiteit in opvattingen die ook nog een meer tijdelijk karakter dragen.

Daarnaast is er een overheid (politiek, bestuur en ambtelijk) die gedragingen vertoont die het beeld van 'allemaal gelijk' oproepen. En wanneer we gelijkheid vertalen in sturingsprincipes kost het moeite om de variëteit van de omgeving goed te kunnen belopen. Het onderzoek geeft voor Binnenmaas

Alle betrokkenen zijn gemotiveerd om echt met de uitkomsten aan de slag te gaan

daarnaast een bevestiging van de reeds ingeslagen weg naar een lerende ontwikkelorganisatie. Het is hierbij interessant hoe een organisatie leert en wat ervoor nodig is om een lerende context te organiseren. Want op deze wijze blijft verschil bespreekbaar en begrijpelijk en is het niet nodig om in een spagaat te lopen, maar voldoende verbinding te houden in variëteiten. ■